

A cremallengües

Joan-Lluís Lluís / jlluis@presencia.cat

Amb el permís de l'amo

“**H**avia pensat dedicar aquest article a fer una mena de catàleg sistemàtic dels atacs del govern espanyol contra la llengua catalana, a tot arreu on es parla, però me n'he hagut de desdir per manca evident d'espai. Per abraçar de manera prou exhaustiva només els últims cinc anys, caldrien moltes planes. O sigui que em centraré en un únic cas, que em sembla paradigmàtic del fet que Espanya, al contrari del que diu la Constitució, és potencialment una mena de residència vigilada per a les llengües que no són la llengua espanyola. El franquisme va intentar transformar Espanya en un cementiri lingüístic i no va sortir-se'n del tot. La democràcia espanyola té una ambició més mesurada: amb una residència vigilada, florida i de bon mirar, en té prou. Una residència vigilada moderna, però en què el moviment d'acció dels que hi viuen seria cada vegada més restringit pel que fa a la llengua que parlen, quan no és la llengua espanyola.

El cas és el recurs del delegat del govern espanyol al País Valencià contra el fet que des de la Generalitat valenciana s'envii documentació oficial en valencià a les “comunitats autònomes pertanyent al mateix àmbit lingüístic”. Des de València no es podria comunicar en valencià res que sigui oficial a Barcelona i a Palma. La raó d'aquest intent de prohibició, com se sap, és senzilla: “El valencià és una llengua cooficial únicament a la Comunitat Valenciana” i, per tant, amb la resta de comunitats ha de parlar en espanyol. Hi ha al món un gran de nombre de casos en què una mateixa llengua té noms diferents, i a ve-

PEP DUIXANS

gades aquests noms diferents són avalats oficialment, però la tossuderia de la realitat fa que quan dues persones s'entenen quan parlen, doncs s'entenen quan parlen. I això significa que parlen la mateixa llengua.

El recurs del delegat del govern espanyol s'aferra al formalisme del nom i menysprea, així, el fet que tant les universitats com la justícia han reiterat manta vegades que valencià i català són la mateixa llengua. És clar que el delegat del govern espanyol al País Valencià sap perfectament que valencià i català són la mateixa llengua. Qui diu que no ho són és mentider o ignorant. Però la feina dels delegats del govern espanyol no és de fer sociolingüística i menys filologia, és d'enfortir el nacionalisme espanyol. I aquest enforti-

ment passa necessàriament per l'afebliment progressiu i continu de totes les llengües que no siguin la llengua espanyola. Això implica, a vegades, recordar que l'amo real és a Madrid. Aquest recurs ho recorda molt bé, i d'una manera que vol ser, a més, humiliant, ja que demostra que el govern espanyol considera que els que parlen llengües que no són l'espanyol són menors d'edat. Gent a qui cal explicar, des de l'altura de la maduresa i la responsabilitat, què es pot fer i què no es pot fer amb la llengua *cooficial*. No es pot decidir com i quan s'usa la seva llengua sense el permís de l'amo. L'amo sap,

l'amo decideix, i si l'amo deixa fer és perquè li interessa, però a qualsevol moment l'amo pot dir prou. En definitiva aquest recurs demostra que des de sempre tot allò que els valencians, els catalans i els mallorquins –sense oblidar els franjolins– pensen haver guanyat per mèrit propi pel que fa a la llengua que parlen és, en realitat, una concessió de l'amo. Concessió que durarà tant com ho vulgui l'amo, ni un minut més. I no costa gens veure que des de fa uns anys l'amo ha decidit que n'hi havia prou i ha començat a reduir l'espai d'aquesta llengua, a tot arreu. No passa mai ni una setmana sense que n'hi hagi una prova més. Ho continuarà fent fins al final, és a dir, fins que aquesta llengua sigui residual, formalment cooficial però a la pràctica irrellevant, o fins que ja no controli els territoris en què es parla aquesta llengua. Els catalans del Principat s'han guanyat de poder decidir aviat si volen deixar fer l'amo i acceptar aquesta residuàlització o si volen tot el contrari.

No es pot decidir com i quan s'usa la seva llengua sense el permís de l'amo. L'amo sap, l'amo decideix, i si l'amo deixa fer és perquè li interessa

HERMES COMUNICACIONS SA

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúdia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpunyavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

PRESENCIA

Edita: Revista Presència SL.
www.presencia.cat
Centraleta Girona: 972 18 64 00
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Güell, 68. 17005 Girona
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009
Dipòsit legal: GI-143-1965

Director: Miquel Riera.
Redacció: Pere Bosch i Cuenca, Irene Casellas, Susanna Oliveira i Florentí Morante (Disseny i Maquetació).
Seccions: Mireia Roure (Religions), Marijo Jordan (Gent), Lluís Martínez (Salut), Xavi Aguilar (Tecnologia) i Ramon Rovira (Món).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Direcció Comercial: Maria Angels Taulats.
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny).
Recursos Humans: Miquel Fuentes.
Administració: Carme Bosch.
Producció i Logística: Lluís Cama.
Distribució: Concepció Casals.